

Danslandschap in Vrije Val

De Beweging

Dans zit in dit land in de lift. Sinds 1984 probeert het tweejaarlijkse festival De Beweging een platform te zijn voor wat zich aandient als aankomende dans in ontwikkeling. Alexander Baervoets volgde het vierde Festival en brengt verslag uit. Een geslaagd festival vindt hij, de interesse voor dans groeit nog steeds aan. Maar het grootste probleem van de jongste lichte Belgische dansers blijft vooralsnog een gebrek aan danstechnische bagage.

Tegen de Bierkaai

Hun onbaatzuchtige strijd tegen de artistieke isolatie van dansers en publiek én tegen het immobilisme van de overheid voeren de organisatoren van De Beweging nu al acht jaar. In tegenstelling tot een *Exposition de la jeune peinture belge*, om maar iets te noemen, hebben zij geen prijzen weg te geven (hooguit schouderklopjes) en krijgen zij geen spontane officiële waardering, laat staan steun. Dans blijft in dit land een *ars minor*.

Ik vind die eeuwige klaagzang over dans in België zelf ook knap vervelende proporties aannemen, maar er zijn nu eenmaal vaststellingen waar men niet omheen kan. Bij de eerste editie van De Beweging (1984) schreef Michel Uytterhoeven, de toenmalige directeur van het Klapstuk-festival (eerste editie in 1983), in het voorwoord van de festivalbrochure "dat er nog heel hard zal gesleuteld moeten worden aan de basisvoorwaarden (opleiding, organisatievormen, infrastructuur) en dat de Vlaamse dans niet gediend is met een soort omgedacht theaterdecreet". Wie de actualiteit een beetje volgt weet dat er sindsdien door de overheid zeer matig werd gescoord, dat er op sommige vlakken (o.m. opleiding) zelfs achteruitgang viel te betreuren en dat de behoudszinnde reflex van de gevestigde toneelgezelschappen dreigt tot een regelrechte ramp te leiden. Toch heeft dat alles niet kunnen verhinderen dat - voor een deel mede door De Beweging - vele nieuwe choreografen zijn

opgestaan en dat dans heden ruimer geprogrammeerd wordt in een groter aantal zalen. Ook dat laatste is zonder twijfel fel mee door De Beweging gestimuleerd.

Opzet en principes

De Beweging heeft zich van bij haar ontstaan een aparte taak toegemeten. Gesterkt door het prille succes van (hoofdzakelijk) Anne Teresa de Keersmaecker, was het de bedoeling debutanten te lande de kans te geven een voorstelling te maken in gunstiger omstandigheden dan gewoonlijk. Doordat deze jonge talenten niet zelf een locatie hoeven te vinden, reclame moeten maken, enzomeer, kunnen ze hun energie en tijd uitsluitend aan hun productie besteden. De Beweging speelt dus zowat de rol van productiehuis voor artiesten zonder naam. Dat doet ze echter, per kunstenaar, maar één enkele keer, want ook diegenen die doorbreken moeten het nest uit, moeten de baan ruimen voor wie nog geen kans kreeg. Daarmee maakt De Beweging het zichzelf natuurlijk moeilijk, al getuigt haar initiatief beslist van een zeldzame en lovenswaardige consequentie.

Een ander principe dat De Beweging doorheen alle artistieke stormen trouw bleef, is de betrachtting het bewegingstheater (dans, mime en aangrenzende vormen) in zijn totaliteit te benaderen en over de grenzen van de genres heen te kijken, met de beperking dat het om hedendaags werk moet gaan. Een goede neo-klassieke

choreografie wordt dus in principe geweigerd. Binnen de traditionele wereld van de dans bestaan evenwel al lang meer mogelijkheden, vele internationale wedstrijden, uitwisselingen, studiebeurzen en dies meer. Voorts ontstond enige jaren terug ook *Experiment*, een initiatief van de vereniging Jeugd en Dans, dat de wat traditionele werkende danskunstenaars een podiumkans wil geven. Door te kiezen voor voorstellingen die met beweging te maken hebben, liep De Beweging van bij het begin vooruit op de nu heersende onduidelijkheid binnen de podiumkunsten. Hoezeer de grenzen ook vervagen, toch wordt de danskunst als toonaangevend gevoeld en wordt De Beweging vaak als een dansfestival beschouwd. Het gros van de deelnemers omschrijft zichzelf trouwens als 'choreograaf' (wat niet altijd te verdedigen is), of weet zich ten minste toch schatplichtig te maken aan de danskunst. In 1988 werden de mime-spelers van de namaak-stomme film *L'Étrange Mr Knight* als de buitenbeentjes van het festival beschouwd. Dit jaar was de mime evenmin sterk vertegenwoordigd, al prijkte de Antwerpse Mime Studio in de personalia van drie deelnemers en maakten verscheidene anderen duidelijk gebruik van theaterprocédés die bezwaarlijk als dans kunnen omschreven worden. De evolutie van de danskunst is heden van die aard dat ieder hedendaags dansfestival als een bewegingsfestival kan beschouwd worden. In die zin blijft de uit 1984 stammende benaming, het speels afwijkende e-tje inbegrepen, verantwoord en actueel.